

באמונתו יהיה

דברי תורה ממורינו המשיגה שליט"א

יו"ל ע"י בית המדרש אמונת ישראל

גליון ו'

פ' צו - שבת הגדול, ניסן תשפ"ג

אמונת השבת

הלעכעוויטשער זצ"ל אמר: "יש לגשת אל כל שבת, כאילו מעולם לא הי' שבת בעולם, ויותר לא יהי', וזו השבת היחידית". ואין זה דמיון בעלמא אלא כן הוא באמת. (אמונת עתך)

כל השבתות - כלולות בה

ואיתא בחי' הרי"ם, ששבת הגדול הוא התאספות כל השבתות, כי כולם מתאספים בשבת זו לבקש רחמים על הגאולה. וכל שבתות השנה כלולים בשבת זו. ובעידן רעוא דרעוא כאשר אנו מסובים בהאי תכא דבי מלכא בגלופין שעת התאספות כל השבתות לבקש רחמים על הגאולה, ראוי לנו להצטרף עמהם בבקשתם, ואולי נזכה ששבת זו תהא האחרונה בגלות. ואזי נשלם בשבת זו תקון כל השבתות שמימות עולם, וכולם כלולים בשבת זו.

(סעודת שלישת צו תשנ"ו)

השבת משפעת - לפסח ולערב פסח

והנה שבת זו גדלה מעלתה כידוע שכל השפעת ימי השבוע נמשכת בשבת הקודמת ושבת זו משפעת לחג הפסח הבעל"ט ולערב פסח שהוא זמן מסוגל מאד לגאולתינו ופדות נפשינו, והיו כמה צדיקים שהיו משקיפים מן החלונות ביום זה ומצפים בכליון עינים לביאת משיח.

(מצורע שבת הגדול תשמ"ט)

ניצול כל רגע - בשבתות בניסן

האבני נזר זי"ע כתב, שכל שעה בחודש ניסן חשוב כמו יום שלם בחודש אחרת. ואיתא ג"כ בספה"ק, ששעה אחת משבת קודש חשוב כמו אלף שעות בחול.

וא"כ, בודאי ש"ק בחודש ניסן צריכים לנצל כל שעה וכל רגע ללמוד לפני התפלה ולאחריה, וכן להתפלל ולנצל כל היום, שכל בלאט גמרא בניסן חשוב הרבה יותר מכרגיל, וכן כל קפיטל תהילים בניסן חשוב הרבה יותר מכרגיל.

(שבת אחים תזריע תש"ס)

שבת הגדול - בחי' יום הכיפורים

ואי' בצבי לצדיק מהרה"ק מבלאזוב ז"ל כי גדול"ה תשוב"ה הוא אותיות שב"ת הגדול"ל, ע"כ. וזהו גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד - ששבה"ג בחי' תשובה עילאה ומגעת לכסא הכבוד מקום מקיפין דבינה, והוא בחי' יה"כ שהוא י' בתשרי, וה"נ בעשרה בניסן.

(אמונת עתך שבת הגדול)

אמונת הפרשה

הקדושה המיוחדת של כל שבת, נובעת מהפרשה שקורין בה (אמונת עתך)

שבת הגדול - למעלה מטעם והסבר

הנה יש ד' חלקים בתוה"ק שהם שנת"א - טעמים נקודות תגין אותיות. והטעמים הוא החלק הגבוה מכולם, שהם בחי' טעמי תורה שהם פנימיות סתרי התורה. והבעל התניא הקפיד שיחזרו לקרוא התיבה אם החסירו מלקראה בטעם הנכון.

ואמנם יש בחינה שלמעלה מזו, בחי' בראשית שהיא למעלה מכל הטעמים, והיא עלמא דקיימא לא למינדע. וזה בחינתה של שבת הגדול, שאין איש יודע הטעם למה נקראת "שבת הגדול". והטור כ' טעם אחד, ובא הב"י והוסיף טעם שני, ואחריו באים המפרשים וכ"א מחדש טעם אחר לפי דרכו, וסותר את הטעמים האחרים. וחכמי הדורות מוסיפים טעמים אמתיים. וגם בשבת זו אמרו הרבנים דרשות וחדשו טעמים נוספים לקריאת שם השבת "שבת הגדול". ובשאר מועדים לא מצינו כזאת, שכל אחד יודע הטעם למה נקראים בשמם.

ורק שבת הגדול אין איש יודע הטעם, כי הוא גדול וגבוה למעלה מכל טעם. וע"כ נקבע בשו"ע סימן מיוחד ששבת שלפני הפסח קורין אותה שבת הגדול, ותו לא מיד, שלא תאמר שאתה הגעת אל הטעם האמת לאמיתו לקריאת שם זה אשר רק מזה הטעם נקרא שבת הגדול. אלא רק לעת"ל יתגלה הטעם, כי הוא מבחי' גדולה וגבוהה מאד. וע"ד שאמרו הצדיקים על סעודת מלוה מלכה וסעודת ר"ח שנקבעו עליהם בשו"ע סימן מיוחד רק על הלכה זו, שצריך לאכול סעודת מלוה מלכה וסעודת ר"ח, משום שהעולם מזלזלים בהם ואינם מחשיבים אותם.

וברוב חסדו ואמיתו אנו זוכים כעת להסב באחדות בס"ג של שבת הגדול שהוא הזמן הנעלה ביותר של השבת. ותקופתנו בעיקבתא דמשיחא היא תקופת בני דן האחרונים שהם המאסף לכל המחנות.

ורואים אנו כהיום הזה גודל התעוררות התשובה בקרב ישראל, שזהו מחמת שלפני ביאת המשיח יחזרו כל ישראל בתשובה, שאין ישראל נגאלין אלא בתשובה, ועכשיו כבר מתחיל להאיר ענין זה. ושבת זה הוא התיקון של שבט דן כפי האמור לעיל. ועוד מורגש בפנינו הטעם של ההפטר, שבו אמרנו "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם", ואז ישו בו האובדים והנדחים להשתחוות לה' בהר הקודש בירושלים.

ויזכנו השי"ת לקיים מצוות החג בחדוה, אשר אנו זוכים לאכילת מצה ומרור וכורך ואפיקומן וד' כוסות וכרפס, וקריאת ההלל וההגדה, ואנו מובאים אל מקום המקדש יחד עם בתינו עם השלחן הערוך ועם משכונות העכו"ם שעליהם ואוכלים את הקרבן פסח. ושרפי מעלה באים לבתינו לשמוע האיר אנו משבחים ומהללים לשמו ית', אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלקי. ונזכה בשנה זו להיות במציאות ובפועל ממש בארץ ישראל ולאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון, אכ"ר.

(אמונת עתך, שבת הגדול)

הקטר חלבים בלילה - חביבות עבודת בני בגלות

מצב הגלות. ואין ראוי לאדם שיפול רוחו בקרבו שאין עבודתו נחשבת לכלום. כי לפי מצב הדור חשוב מאד כל דבר.

ובזה יובן ענין שרמזה התורה חשיבות קרבן העולה בעבודת הקטר חלבים ואברים בלילה. כי זה רומז על העבודה המעוטה שבזמן הגלות בחשכת הלילה. ודוקא זו העבודה עולה בחשיבותה מכל העבודות. וע"כ אמה"כ "היא העולה על מוקדה כל הלילה עד הבוקר". **שזו העבודה שבלייל הגלות היא המעולה והחשובה ביותר אף שהיא טפלה ומעוטה.**

(אמונת עתיך, צו)

בליל הסדר - נמצאים ב'מקום' המקדש, וב'זמן' דלעתיד

ובאמירת "זכר למקדש כהלל" אנו באים באמת לביהמ"ק. וכמו שבמצרים באו ישראל למקום המקדש, ואנו מתקדשים בין בפנימיותנו ע"י אכילת מצה ומרור ואפיקומן ושתיית ד' כוסות (וכמ"ש הרה"ק מצאנז ז"ל אחר עריכת הסדר, שהחליק על בטנו הקדוש ואמר: שישו מעי שישו, כמה שמות הקדושים נכנסו בקרבכם מאכילת המצה ומרור וד' כוסות). ובין בחיצוניותנו, שמתקדשים בתינו שהם המקיפים של האדם וחלקי מציאותו ונשמתו, וכן גם ע"י מלבושנו שנהגו ללבוש הקיט"ל הלבן לעריכת הסדר שהוא גוון החסד.

וזוהו שאומרים בהגדה "כל דצריך ייתי ויפסח השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל". דלכאורה היאך אנו אומרים "ייתי ויפסח", והלוא אנו בגולה וא"א לאכול ק"פ ולכך סיים "השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל", שגם עכשיו אנו בבחי' העתיד של ארעא דישראל, כי בלילה זה אנו באים לאר"י, ובחי' העתיד באו אלינו עכשיו באור חוזר, והבית שמספרים בו סיפור יצ"מ מתקדש וזוכה להיות נקבע לעתיד באר"י.

(אמונת עתיך, שבת הגדול)

הנה ע"י התגברות החשך בתוקף הגלות נחלש מאד מדת עבודתנו בתורה ומצוות. אמנם לאידך גיסא מיעוט העבודה בדורות הללו חביבה ורצויה לפני השי"ת עד מאד כערך העבודה של דורות הקודמים ואף למעלה מזה. כידוע שאמר **האריז"ל למהרח"ו** שגדולת שמותו היא כמעלת התנאים והאמוראים ושאלו היאך יתכן דבר זה והרי אין עבודתו מגעת כלל לערך עבודתם, והשיבו שלפי ערך הדור נחשבת עבודה קלה כמעלת העבודה הרמה בימי התנאים. והדברים הללו נאמרו לפני ד' מאות שנה על אדמת הקודש של עיר צפת. ומה נאמר עוד כהיום הזה. וכיו"ב אמר **הח"י הרי"ם** שיתכן שכבר היה ראוי לבוא הגאולה אך הקב"ה חושק מאד בעבודת בני בגלות ויש לו נח"ר יותר מיגיעת העבודה בכובד הגלות. ונמצא לפי"ז שמצד מעלת העבודה אין לנו להתאונן על

כתוב בס' **תפארת שלמה** (לשבת הגדול) עה"פ "מצות תאכל במקום קדוש בחצר אוהל מועד יאכלוה" וז' לרמז שיכין את עצמו קודם פסח לקדש ולטהר את עצמו להיות כלי מוכשר שיבוא לתוכו המצה במקום קדוש, ואז בחצר אוהל מועד יאכלוה, שיהיה המקום שהוא עתה פה כמו חצר אוהל מועד.

וז"ש **בתרגום יונתן** (בפ' יתרו) בפ' ואשא אתכם על כנפי נשרים, כי בשעת עשיית הקרבן פסח במצרים היה העמוד ענן נושא אותם אל הר הבית לעשות שם הקרבן פסח, ואח"כ היה מחזירם למצרים ומשם יצאו למחרת הפסח. כמו כן עתה באכילת מצה בכוונה נכונה בקדושה ובטהרה נתקפל בחי' ארץ ישראל תחתיו ומקומו קדוש בבחי' חצר אוהל מועד, ע"כ.

וכן אמר **הדברי חיים** ז"ע שאלוהו הנביא מביא לצדיקי הדור מקרבן פסח בליל הסדר, וכל מי שמאמין לזה חשוב כאילו ג"כ אכל. עכ"ד.

והרה"ק **מצאנז** זצ"ל עצמו בעת אכילת האפיקומן קינח זקנו מהשומן של הקרבן פסח, כי בעת אכילת האפיקומן כל ישראל אוכלים מקרבן פסח, אלא שהצדיקים מרגישים זאת בגילוי. והקב"ה מביא את ישראל למקום המקדש,

פנינים

אנו מפילים מהם חללים, ואכן מעורב דם שלהם במצות שלנו.

(ויקרא תש"נ)

מצות שלנו - חשיבותם המיוחדת

ובימים אלה עוסקים באפיית המצות לפסח, וצדיקים היו רגילים לאחל שנזכה לאכול המצות עם הקרבן פסח.

ויש מי ששאל היאך יהא אפשר לאכול עם הק"פ, והרי נאפו בטומאה. ונראה דלק"מ, כי אם נזכה בימים אלה לגאולה, בהכרח נקריב את הק"פ בטומאה מטעם טומאה הותרה בציבור, שהרי לא נוכל ליטהר עד שיהא לנו אפר פרה, וא"כ צריך קודם לעשות פרה אדומה.

ויש להוסיף דחשיבות יתירה תהא למצות אלה שהוכנו בחשכת הגלות בהיות ישראל שרויים בטומאה, וע"י העדר הטהרה היה קשה מאד לעבוד את השי"ת כראוי, ועכ"ז התאמצו ישראל לאפות מצות, הרי תגדל חשיבותם ביותר, ולכן יאכלו אותם בטומאה עם הקרבן פסח.

והשי"ת יזכנו שנזכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר המזבח לרצון ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו.

(סעודת שלישיית תזריע תש"ס)

לרקוד יחד עם השבת - בחודש ניסן

כשהיה הרה"ק **משיניוא** זי"ע בארץ ישראל נסע עם הרה"ק ר' **אלעזר מנדל בידרמן** זי"ע לחברון. אמר לו הרה"ק מלחמה להרב משיניוא, בודאי אתם רואים איך **שההרים של חברון מרקדים** לפי שהאבות הקדושים הלכו עליהם. השיב לו הרה"ק משיניוא, אני מאמין בזה שההרים מרקדים לפי שהאבות הק' הלכו עליהם.

והנה, יש לנו זכות שהכותל המזרחי של בית מדרשנו נחפשה באבנים שהגיעו מחברון עיה"ק, ובודאי הם ג"כ מרקדים. וגם השי"ת מרקד בחודש ניסן, כמ"ש מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות, וגם **כל שבת מרקדת**, ועאכו"כ שבת בחודש ניסן. א"כ, **בזמן כזה בודאי צריכים אנו לרקוד עמהם בשמחה.**

(שבת אחים תזריע תש"ס)

אף עבודת תרומת הדשן - תהא "כמידתו"

"ולבש הכהן מדו בד". ופירש"י מדו, שתהא כמידתו. ואם אין הבגדים כמידתו פוסלת העבודה. והנה ההלכה הזאת שייכת בכל העבודות, וצ"ב, למה נכתבה דוקא כאן אצל תרומת הדשן.

ויתכן, ששאר העבודות, קטורת, זריקה, הקטרת אימורים, וכדו', הרי יש להם חשיבות, משא"כ תרומת הדשן הרי איננה ענין מוכבד. ופן לא יהא עבודה זו חשובה בעיני הכהן להתלבש בה בבגדי קודש (שהם לכבוד ולתפארת) שהם כמידתו. ולהכי כתבה התורה דוקא כאן. [והרמז, שלא יאמר "ס'פאסט מיר נישט", אלא יעשה בהכנעה את כל עבודה שהשי"ת מזמין לפניו, ושתהא העבודה "כמידתו"].

(אמונת עתיך, צו)

ענין שבת הגדול - בשו"ע סי' ת"ל

בדברי יואל (פ' צו) הובא טעם לקריאת השם 'שבת הגדול' עפ"י מה שמואב **בספה"ק** לבאר דאע"ג שהיו צריכים להיות הגאולה אחר ת"ל שנה, מ"מ הרי בכל זמן ושעה שולט מזל ושר מסויים, והקב"ה נטל את הזמן ההוא של כלות ת"ל שנה, והחליפה לשנה ההוא רד"ו שנה. ולפ"ז מסתבר שהחילוף הזה נעשה כבר בשבת מקודם (דמינייה מתברכין שיתא יומין), ומש"ה נקראת 'שבת הגדול', שבשבת זו נשתנו הזמנים, לקראת הגאולה, עכ"ד.

ולפי דרכו י"ל הטעם שנקבע בשו"ע הסימן ת"ל על ענין שנקרא השבת לפני פסח שבת הגדול כי זה מרמז על הזמן של כלות ת"ל שנה.

(אמונת עתיך, שבת הגדול)

טעם עלילת דם במצות

הנה ידועה העובדא שאירע אצל הרה"ק **מרימנוב** זצ"ל בעת מלחמת נאפליון עם רוסלאנד שהשתדל בעבודתו שיכנעו הרוסים, ובעת אפיית המצות אמר "א מצה אין אויווען נאך א טויעזענט רוסען", וכך בכל מצה היה מפיל מהם חללים. הרי שעי"א אפיית מצות אנו מכניעים את שונאינו ומפילים בהם חללים.

ועפ"י"ז יש להסביר הענין של **עלילת דם**, מה ראו הגויים לשטות זו לחשוב שאנו מערבים דם במצות. אך אע"ג דאינהו לא חזי מזלייהו חזי, שע"י אפיית המצות

"ועיקר העבודה בעקבות משיחא היא התפילה, וראוי ונכון ליתן נפשנו ממש עליה". (ואני תפילה, בשם התניא).

בחודש ניסן - השכינה מצויה אצל פסוקי דזמרה

אי' במדרש פנחס מהרה"ק ר"פ מקאריץ זצ"ל, דבמקום שהשי"ת שורה יש לאדם להיות שם ואז יכול לפעול מה צריך, ולכן בט' באב כשיושבין על הארץ יכולים לפעול אצל השי"ת מה צריכים כיון שהשי"ת שורה ג"כ בבחי' זו, עת"ד. ומעתה בימי ניסן שאז הוא עוז וחדוה במקומו וצירוף החדש הוא בפסוק ישמחו השמים ותגל הארץ, אזי הרוצה להמצא אצל השי"ת ידרוש את ה' בהמצאו בפסוקי דזמרה. שהם שבחים והודאות להשי"ת בשמחה, ואז הוא עת רצון לפעול כי שם נמצא השי"ת בימים אלה.

(ויקרא תש"ג)

תפלה - בפסח וניסן

איתא בליקוטי מהר"ן שבפסח צועקים בתפלה, כמ"ש בתרגום עה"פ במגילת איכה קול נתנו בבית ה' כיום מועד, קקל עמא דמצלין בחגא דפסחא, הרי שבפסח צועקים בתפלה ע"כ. והוא מכוון לדברי האריז"ל בפסח נוט' פה סח. שאז הוא זמן שהדיבור יוצא מהגלות. ובפרט באמירת הלל בקול רם בפסח בחצות הלילה.

ואמנם צריך הכנה לזה גם בימים שלפני פסח, להתחזק בתפלה בימים אלה של ניסן חודש של חסדים. וכמובא בס' בית אהרן שיש לשורר בימים אלה שירות ותשבחות. וכן ראיתי שנהגו חסידי סטולין לשורר לפני התפילה הזמר יעידון יגידון וגו'

(סעודת שלישיית פר' צו תשנ"ח)

הכנה לפסח - זריזות וניצול הזמן

צריך האדם להכין ולבער כל חמץ שבלבו, ולהיות כדוגמת המצה אשר אין מניחים אותה אף לרגע, וכל מעשיה במהירות וזריזות, ואין מניחים אותה לישב במנוחה, וזהו ההיפך מחמץ שמניחין העיסה לשהות בלי פעולה. וכך ילמוד האדם שלא לישב בחיבוק ידים ובעצלות, רק להיות זריז ומהיר וקל להתייגע בעבודה ה'. והנה בחור צעיר המתחיל בעבודה יש בו התלהבות וחשק, ובמשך הזמן נח מההתלהבות והזריזות וזה בחי' חמץ. וצריך להתעורר בעוד מועד כי אם נשקעים בתרדמת הזמן יכול לעבור ימים וחדשים ושנים עד שרואים שכבר הגיעו לימי הזקנה ולא פעלו כלום. וצריך להזדרז לבוא בזמן לתפלה. ולהתפלל עם חברים וכידוע מעלת הדבר הזה משו"ת הרדב"ז.

ואמר הכותב ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא לה', ופירש"י הקרבן הוא קרוי פסח על שם הדלוג והפסיחה והקב"ה מדלג וכו' ואתם עשו כל עבודותיו לשם שמים דרך דלוג וקפיצה זכר לשמו שקרוי פסח ע"כ. והיינו שבחינתו של פסח הוא להורות על הדלוג והקפיצה שצריך האדם לדלג ולקפוץ אל השי"ת "פסח הוא לה'", כלומר הוא מדלג אל השי"ת. וכן הוא אופן היציאה ממצרים. לצאת בחפזון ובזריזות. ומצינו בגמ' שחג הפסח הוא המועד הראשון למנין הג' רגלים לענין כל תאחר, שזהו בחינתו של פסח להתעורר בזריזות.

ושמעתי מאדמו"ר מקלויזנבורג (שליט"א) זצ"ל עובדא שהיה אצל זקנו הייטב לב ז"ע. שפעם אחת באמצע הלילה שלח לקרוא לצורף הכסף, וכשבא לפניו ביקש ממנו לעשות כתרים לספר תורה. הלה שמח מאד לקיים רצון צדיק, וכשסיים מלאכתו שאל את הייטב"ל מה היה החפזון ששלח לקרוא לו באמצע הלילה. השיב הייטב לב שאז עלה במחשבתו שמן הראוי לכבד את הס"ת בכתרים. ויראתי שאם אמתין עד הבוקר יבוא בינתיים היצה"ר ויקררני מזה, שאיננו כדאי להוציא כ"כ מומן בשביל כך ועדיף לעשות דברים אחרים בזה. ע"כ מיהרתי מיד להוציא מחשבתי אל הפועל ע"כ. וכן הוא הכלל שמחשבה ראשונה הבאה לאדם היא מצד הקדושה, ואח"כ באים החשבונות מצד היצה"ר כדאיתא בספה"ק.

(אמונת עתיך, שבת הגדול)

"חיי הנשמה תלויה באמונה, ולכן צריך האדם לזון את נשמתו בארוחות של אמונה תמידין כסדרן". (מכתב ממו"ה שליט"א)

נחלת חג הפסח - אמונה פשוטה

אי' מהרה"ק מוהר"ם מרימנוב זצ"ל שמכל מועד צריכים לקבל איזה ענין ולקבעו על כל השנה. ובחג הפסח לוקחים ענין האמונה. שכן כל עניני החג מיוסדים על חיזוק האמונה. ובפרט בשביעי של פסח כמבואר בדברי בעל התניא יום זה הוא בחי' השבת של פסח. ושאיכילת המצה אז הוא במעלה יתירה מאכילת המצה שביליל הראשון דפסח. וע"כ ביום זה אנו לוקחים עיקר החיזוק באמונה וזהו ביזת הים שאנו לוקחים ביום הזה.

ויש להעיר, דהלא ברמב"ם (הל' יסוה"ת פ"ח) מבואר שבנ"י השיגו את האמונה רק אצל מעמד הר סיני. וכיוצ"ב כתבו שאר ראשונים שמעמד הר סיני כלונו עדים עליה ששם עמדו כל ישראל, ואף אומה"ע אין ביכלתם להכחיש זאת. וזהו יסוד אמונתנו. ויש לתמוה, והרי הכתוב צווח ואומר ויאמינו בה' ובמשה עבדו. ואחז"ל שראתה אז שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, וראו ישראל מלכותו וזה קלי ענו ואמרו. ומבואר שכבר האמינו בה' ובמשה בעת קרי"ס ולמה כ' הרמב"ם שרק במעמד הר סיני האמינו באמת.

וביאור הענין, כי תרי גוויי אמונה קיימים אצל ישראל. האחד הוא מה שנתברר עפ"י הוכחת השכל אמיתות הדבר. והשני מה שנטוע בלב ישראל ממורשת האבות האמונה הפשוטה בלי שום הוכחת. ועל דרך שכל בעל חי נולד עם טבע מיוחד שיועד הוא דברים מיוחדים אף בלי שילמדוהו מאן דהוא. כן הדבר אצל ישראל שמוטבעת הרגשת האמונה בלבם בטבע. ונמשך זאת מאברהם אבינו שהיה ראש למאמינים. ומעתה במתן תורה היתה בירור האמונה מצד ההוכחה שזה לא היה עדיין קודם לכן כמו שביאר הרמב"ם שהאמונה עפ"י האותות יש בה דופי כי יכולים האותות להעשות בכשוף. אלא מה שאמה"כ ויאמינו בה' ובמשה עבדו, זה קאי על האמונה המוטבעת בהרגשת הלב כל זמן שאין האדם נאחז בסבך החטאים ובפרט במאכלות האסורות שהם גורמים לעשות סמך המבדיל שלא ירגיש את האמונה בלבו. ובמהר"ל כ' שענין קריעת ים סוף הוא הסרת הגשמיות שהם החציצות המבדילות לקדושה. וע"כ בעת קרי"ס כאשר סרו ונתבטלו כל המחיצות המבדילות נתגלה בישראל הנקודה הפנימית שבלבם והרגישו האמונה בלבם. וע"ז נאמר ויאמינו בה' ובמשה עבדו. וקרי"ס היה בלילה והכ' אומר ויאיר את הלילה שאז היה האמונה בבחי' ואמונתך בלילות בלי שום הוכחה רק בהרגשת הלב, משא"כ מתן תורה היה בהיות הבוקר שהוא בחי' אור וביור הדבר. וכח זה של אמונה אנו לוקחים בחג הפסח ובאכילת מצה מיכלא דמהימנותא אנו מכניסים בקרבנו את האמונה, ובפרט בשביעי של פסח כנ"ל. שאז הוא הזמן של מלכותך ראו בניך, וזהו הביזת הים שצריכים ליקח מב' ימים אלה אחרונים של פסח. ובחג הפסח אנו זוכים להרגיש אמיתות האמונה ולעורר את מורשת האמונה של בני האבות הקדושים מאמינים בני מאמינים. ובשבעות זוכים לזה בשכל ומוח. בביור שאין להכחיש. אבל אמת הוא שבקריעת ים סוף האמינו אמונה שלמה וברורה ולא היו צריכים לשום הוכחות. ואמונה זו פשוטות ובתמימות כמו אמונת השפחה הפשוטה שראתה על הים, בלי חכמות היא נחלת הפסח על כל השנה.

(ליל שביעי של פסח, תשמ"ט)

זהירות בעסק המצות - מיכלא דמהימנותא

וימים אלו הם ימי הכנה לפסח ועוסקים בהם באפיית המצות לפסח והמצה היא מיכלא דמהימנותא ונמצא שכל קיומנו תלוי בה, שהרי בא חבוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה. ולכן מה מאד צריך לזהר בעסק האפיה בכוונה רצויה, בחרדת קודש ובתלהבות, ושלא לעסוק בדברים בטלים כשעוסקים במצות, ויש בזה גם דקדוק מצד שמירת המצות שלא יבואו לידי חימוץ מרוק הניתן מהפה, ויש להתבונן וליקח משל מהזהירות והדקדוק כשמייצרים סמי התרופות שיהיו במדה ובמשקל המכוון, ועד"ז כמה יש לזהר בעשיית המצה שהיא מיכלא דאסוותא והיא רפואת הנפש המשפעת אמונה, שעליה נאמר צדיק באמונתו יחיה, ויש לרמז כי צדי"ק באמונתו יחיה בגימ' ל"א תאכ"ל עלי"ו חמ"ץ. ויזכנו השי"ת לפסח שמח בהיר בכשרות ובדיקות, וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו נפלאות.

(סעודת שלישיית פר' צו תשנ"ז)

ניתן לזקוף את הזכות של כל היהדות שלי, על מה שהיינו מתאספים
בליל שבת ומספרים יחד סיפורי צדיקים. (מ"ה שליט"א)

ביטול החמץ הפנימי

הרה"ק ר' **יודלע מדזיקוב** זי"ע היה בביתו של החזו"א זצ"ל בעת בדיקת חמץ, וראה היאך שבודק לזמן רב בכל מקומות הבית, ואחר שגמר כל סדר הבדיקה אמר ר' יודלע להחזו"א אם לחמץ הפשוט צריכה בדיקה כל כך כ"ש להחמץ הפנימית והיא היצר הרע שצריכה בדיקה ביותר, ענה החזו"א הרבש"ע אינו מחמיר כל כך אלא מדאורייתא בביטול בעלמא סגי (פסחים ד:).

(שבת אחים לך תשע"ו)

גילוי רמ"א - בליל הסדר

דרכו של **המגיד ממעזריטש** זי"ע היה שערך הסדר בליל פסח עם תלמידיו והוא הכין עבור התלמידים את כל צרכי הסדר אולם את הכוס מוטל היה על כל אחד להביא את שלו, וכשהיה הכל מוכן וביקש המגיד זי"ע להתחיל 'קדש', הגביה הכוס ומיד הניחו מידו וצוה לתלמידו הרה"ק ר' מענדיל מוויטעפסק זי"ע שילך לראות מהו שלא כהוגן כאן שמשום זה אינו מסוגל להתחיל הסדר, והלך הרה"ק ר' מענדיל סביב כל החדר לראות מה היתה אפשר כוונת הרבי, אולם אח"כ חזר לרבו ואמר שהכל בסדר.

אז אמר **המגיד** זי"ע **שהרמ"א** עומד כאן ויש לו קפידא שאינו מניח לו להתחיל עבודתו, כששמע כן תלמידו **הבעל התניא** זי"ע הבין שהכוונה עליו, שהבעל התניא היה אז עני ואביון ולא היה ביכלתו לרכוש כוס מיוחד לחג הפסח שלא השתמש בה כל השנה, וכוסו של כל השנה היתה של זכוכית והרמ"א פוסק (סי' תנ"א סכ"ו) שאי אפשר להגעיל זכוכית, מ"מ בשעת הדחק סמך עצמו על שיטת המחבר דס"ל דמהני להכשיר ע"י מילוי ועירוי ג' פעמים בג' ימים.

אולם כנראה הקפיד הרמ"א שיש כאן כוס שאינו כשר לפסח לפי שיטתו, ומשום זה לא הניח להמגיד זי"ע להתחיל הסדר. ותמיד הכיר **המגיד** זי"ע טובה להבעל התניא זי"ע שעל ידו זכה **לגילוי רמ"א** והענין של גילוי צדיקים יותר גבוה מגילוי אליהו.

(שבת אחים וישב תשפ"ג)

נוסח וויזניץ בליל הסדר

הרה"ק **בעל אהבת ישראל מוויזניץ** זי"ע היה לו בקבלה מזקיני הרה"ק **בעל אהבת שלום** זי"ע מעשה דלהלן: פעם לקח אהבת שלום זי"ע שדה מגוי אחד ולאחר זמן מצא טמון שם כלי גדול עם הרבה מטבעות זהב, והלך להגוי הנ"ל ואמר לו קניתי שדה זו ממך ושכחת שם כלי הזה, אמר לו הגוי אתה קניתי השדה וכל אשר בו, אמר לו הרה"ק הנ"ל הרי לא כיוונת למכור זאת אלא טול את שלך, והלך הגוי עם כמה מטבעות לשולחני של מטבעות לראות כמה שזה מטבעות אלו, ואמר לו הנ"ל שכל מטבע שזה הון רב והלך משם וקרא לחביריו להבית המזיגה וקנה שם י"ש ושיכרו כל החבירים, והתחיל הגוי הנ"ל לשבח את העם ישראל וגם שרו ניגון כמה יקר הם בני ישראל ע"כ, וניגון הלזו שרו נכדיו של הרה"ק הנ"ל בין כל פיוט של ההגדה.

(שבת אחים חוהמ"פ תש"ע)

לא ישאלו על מצות מכונה

נכדו של הרה"ק ר' **שלומ'ה מזוועהיל** זי"ע נהוג היה בבית אביו לאכול מצות עבודת יד ונחתן אצל אחד שנהג לאכול מצות מכונה, ומוטל היה עליו לאכול בליל הסדר אצל חמיו, אולם ידע היאך הענין הזה חמור מאוד אצל זקיניו, לכן נכנס אצלו לדעת מה עליו לעשות, אמר הרה"ק ר' שלומ'ה האם סבור אתה שבשמים ישאלו אותך אם אכלת מצות מכונה, בשמים ישאלו ב' שאלות אם לא יציער יהודי אחר וכן אם שמר את העינים מלראות ראיות אסורות.

זכות הגליון פרשת צו - שבת הגדול
נתנדב ע"י הגאון הגדול הרב שמעון יצחק שלעזינגער שליט"א
חבר בד"ץ עדה החרדית ירושלים
ויה"ר שיתברך בכל הברכות הכתובות בספר תורת מרע"ה

להערות והארות, תרומות, זמני ומקומת ההפצה
ניתן לפנות למערכת השיעורים שע"י בית מדרש אמונת ישראל
917-602-0226/0548476309 או לטל #96 718-559-6665

"מהותו של יהודי נמדדת - לפי זרנת השבתות שלו".
(אמונת עתיך, ליקוטי ש"ק)

הגאולה "בחי' יובל" - שורשה בשבת שלפניה

בבית יוסף (או"ח סי' ת"ל) איתא בשם המדרש הנס הגדול שאירע אז, כי י' בניסן היה בשבת ולקחו ישראל כל אחד מה לפסחו, ונתקבצו בכורי מצרים ושאלום למה עושים כך ואמרו להם זבח פסח הוא לה' שיהרוג בכורי מצרים. והלכו אצל אבותיהם שישלחו את ישראל ולא רצו ועשו הבכורים מלחמה והרגו מהם הרבה, הה"ד למכה מצרים בבכוריהם, ע"כ. והקשו המפרשים למה הוקבע זכר הנס ליום השבת ולא ליום י' ניסן כמו שהסדר הוא בכל מקום.

והענין הוא, ששורש הגאולה נמשך בשבת שלפני יצי"מ שהוא שבת הגדול, כי הוא בחי' היובל ובו התקבצות הנ' שבתות השנה כנ"ל, וממנו נשפע כח היובל של יצי"מ. ונגאלו מצד גילוי שער הנ', כי אע"פ שבמצרים ירדו ישראל רק למ"ט שערי טומאה, הגאולה נפעל משער הנ', כי יצי"מ כולל גם הכח לגאולה העתידה. ולכן נקרא פסח בשם שבת כמ"ש ממחרת השבת, כי שורש הפסח נמשך משבת שלפניו. ויש לרמז א"ם יהי"ה **היובל לבני ישראל** בגימ' **שבת ה'**, שהוא השבת הגדול שהוא בחי' היובל שמתקבצים בו נ' השבתות.

ונמצא שיצי"מ נמשך מכח השבת. ולכן נאמר בעשרת הדברות בפ' ואתחנן במצות השבת וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויציאך וגו' על כן צוה ה' אלקיך לעשות את יום השבת. דמתבאר בזה שיצי"מ יש לו שייכות לשבת, וצ"ב השייכות. ולדרכנו מבואר כי השבת היה שורש לגאולת מצרים, ובאותו שבת בוטל עוז מצרים ומזלם. ולכן לא היו עוד ישראל יראים ליקח את תועבת מצרים לעיניהם להכינו לזבח פסח. ובאותו שבת הרגישו הבכורים מפלתם, ומזליהו חזי כנ"ל. ולכן נקבע זה הנס לדורות כי אותו שבת הוא השורש ליצי"מ.

וכבר אמרנו כמה פעמים **שבזמן המנחה בשבת ברעוא ברעוא דרעוא מתעורר בחי' היובל.** ונמצא שעיקר יצי"מ נמשך מזמן המנחה של שבת הגדול. וי"ל שלכך בזמן המנחה בשבת הגדול אומרים ההגדה, כי ממשיכים אז אור היובל לפסח.

ויש לרמז בפסוק **למכ"ה מצריים בבכוריהם כ"י לעול"ם חסד"ו** בגימ' **ד"א הי"א סעודת"א דזעי"ר אנפי"ו.** כי מכת בכורות נמשך מכח סעודתא דזעי"ר אנפי"ו של שבת הגדול. וגם **למכ"ה מצריים בבכוריהם** בגימ' **וש"ב לאחזת"ו**, שזהו שורש היובל שממנו נמשך מכת בכורות כנ"ל.

(מתוך ס"ש צו - הגדול תשנ"ח)

י' ניסן בשבת - תיקון שבט דן

בעשרה בניסן אירע הנס הגדול של התחלת יציאת מצרים, וע"כ נקרא שבת ההיא שבת הגדול זכר לנס הזה. וכבר העירו הפוסקים למה לא נקבע זכר הנס בעשרה בניסן כמו בכל יו"ט שהוא זכר לנס שקובעים אותו ביום בחודש שאירע הנס ולא ביום השבוע, ותירצו מה שתירצו.

וי"ל דעשרה בניסן הוא יום ששייך לשבט דן, שבו הקריב נשיא שבט דן את קרבנו, והנה שבט דן הוא הירוד שבשבטים, הנשמות הנמוכות שצריכים חיזוק, ע"כ **רצו לקשר אותם עם קדושת השבת**, וקבעו שבכל שנה יהיה הנס שאירע ביום שלהם נזכר דוקא בשבת, ועי"ז ממשיכים אותם לתוך השבת, ויש להם תיקון עי"ז.

ודיברנו כמה פעמים בשנה זו, שיש בה הרבה הצלחות וסגולות, ואחד מהם הוא מה **שי' ניסן חל בשבת** עצמה כמו בשנת יצ"מ, ואזי הוא התיקון הנ"ל ביתר שאת.

(שבת אחים תזריע תש"ס)

זכות הגליון פרשת צו - שבת הגדול
נתנדב ע"י ידידנו הר"ר משה בלומענפרכט הי"ו
לרגל שמחתו בהולדת בנו למו"ט
ויה"ר שיוכה לגדלו לתורה ולחופה ולמ"ט

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א בפרשה השבוע ומועדים וזמנים
במערכת השיעורים שע"י בית מדרש אמונת ישראל
בארה"ב: 718-559-6665 בארץ ישראל: 079-704-0046